

**Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvitiensis Ordinis S.
Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè,
ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac
sumptu haud ita modico ...**

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

Quale[m] sensum habere possit litera hec, qua[m] s[ecundu]m
Hebraicu[m], B. Hieronymo interpreta[n]te legimus, constituit terminos
populorum iuxta numerum filiorum Israhel.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71860)

appositos sumere cibos more hospitem hominum, & multa beneficia per eos amministra-
ta sunt, sicut passim testatur ipsa sacrarum historica siue prophetica series literarum. Veru-
nos de illis ipsorum beneficijs siue ministerijs alio in opere diximus aliquid, quod intitula-
tur de uictoria uerbi dei. Hic tantum hoc meminisse libuit, quod recte à uerbo promissio-
nis, quod factum est ad Abraham de semine eius in quo benedicerentur omnes gentes, quod
est Christus, coeperunt angelorum ministeria cum hominibus celebrari siue frequentari,
ac si dicat nobis scriptura, quia iure patribus illis angeli famulabantur, quoque ex semine na-
sciturus erat angelorum dominus.

Gene. 12

¶ Qualem sensum habere possit litera hæc, quam secundum Hebraicum bea-
to Hieronymo interpretante, legimus, constituit terminos populorum iuxta numerum filiorum Israel.

Caput XXII.

Deut. 32

Roposuius supra dicere, quem sensum habere possit litera hæc, quam secun-
dum Hebraicum beato Hieronymo interpretante legimus, constituit termi-
nos populorum iuxta numerum filiorum Israel. Nam quod iuxta aliam edi-
tionem legitur: statuit terminos populorum iuxta numerum angelorum dei,
sensum haberet firmiorem autoritate supradicti doctoris eximij, si hebraica quoque ueritas
sic haberet ut septuaginta transfulerunt, iuxta numerum angelorum dei. ¶ Primum ergo
quærenda est intentio Moysi in uerbis istis cantici Deuteronomij. Interroga patrem tu-
um & annuntiabit tibi, maiores tuos & dicent tibi: Quando diuidebat altissimus gentes,
quando separabat filios Adam: constituit terminos populorum iuxta numerum filiorum
Israel. Pars autem Domini populus eius, Iacob funiculus hæreditatis eius. Nimi-
rum in istis & in his quæ sequuntur, commemorando beneficia dei, hoc intendit, ut bene-
uolentiam alliciat illius populi circa cultum dei, uel amorem patris sui, qui possedit, inquit,
& fecit & creauit te. Quale autem ab initio uel quanto à numero coepit possidere tali pos-
sessione, ut ille homo Iacob, gens fieret, aut populus existeret: Nimirum ab ingressu siue
introitu Iacob in Aegyptum, dicente domino ad illum, Ego sum fortissimus deus patris
tui. Noli timere, descende in Aegyptum, quia in gentem magnam faciam te tibi. Et post
pauca sic scriptum est: Omnes animæ domus Iacob, quæ ingressæ sunt in Aegyptum
fuerunt septuaginta. Porro Ioseph & duo filij eius, Esraim & Manasses in Aegy-
pto erant. Itemque scriptum est, Erant igitur omnes animæ eorum, qui egressi sunt de
femore Iacob, septuagintaquinque. ¶ Profecto iuxta hunc numerum filiorum Israel, quod
tunc populus esse coepit, iam dudum constituerat dominus terminos populorum, quan-
do (sicut ibidem dictum est) diuisit altissimus gentes, & seperabat filios Adam propter su-
perbiam, ubi turrim Babel ædificabant. Illa nanque diuisione septuagintatres (quod aiunt
scriptores) uel potius (ut ratio declarat) septuagintaduæ gentes totidemque linguæ per ter-
ras esse coeperunt, quæ crescendo prouincias & insulas impleuerunt. Hinc beatus Hiero-
nymus, ubi dominus dixit ad Petrum, an putas quia non possum rogare patrem meum, &
exhibebit mihi modo plus quam duodecim legiones angelorum, illius iam dictæ multi-
tudinis gentium siue populorum hoc modo meminit. Vna legio apud ueteres sex milibus
complebatur hominum. Pro breuitate temporis, numerorum non accurrimus explicare
typos. Tantum dixisse sufficiat: quia septuagintaduomilia angelorum, in quot gentes ho-
minum lingua diuisa est, duodecim legionibus fieri manifestum est. Nonnihil igitur pon-
deris habet secundum hunc sensum litera hæc, constituit terminos populorum iuxta nu-
merum filiorum Israel. Quantum enim ualet ad exigendam Israelis beneuolentiam, cie-
ca deum, quod cum iam haberet deus septuaginta gentes, dimissis illis, solos elegit sibi in
gentem septuagintaduos homines uel pauloplures, quia Ioseph cum filijs suis in Aegypto
erant: Vnde fit, ut recte propter paucitatem cum admiratione legatur, pars autem domi-
ni populus eius, Iacob funiculus hæreditatis eius.

Intentio Moy-
si in Cantico
Ibidem

Gene. 46

Diuisio genti-
um secundum
septuaginta
duas linguas,

Math. 26.

FINIS LIBRI TERTII.